

Terminsprogram Våren 2010

Äventyrarscouter 12-15 år

Svenska Scoutrådet

Box 420 34, 126 12 Stockholm, Sweden, Besöksadress Tellusborgsvägen 94

Telefon 08-555 065 00

www.scout.se, www.worldscoutjamboree.se

Det syns inte alltid utanpå, men vi är många som vet hur det känns. Att uppleva äventyr tillsammans med andra i en stor internationell gemenskap och samtidigt utvecklas som människa. Att vara scout. Det finns 38 miljoner scouter världen över, varav ca 90 000 i Sverige. Scouterna vill ge barn, ungdomar och vuxna i hela världen möjlighet till en utvecklande och rolig fritid. Scouterna gör unga redo för livet!

Hjälp Scouterna hjälpa både lokalt och globalt pg 90 00 52-2 eller bg 900-05 22

Välkommen till en ny termin!

Snart är det en ny termin och dags för mängder barn och unga att ha roligt tillsammans, för möjlighet att utvecklas och bli redo för livet. Som ledare har du en nyckelroll och i det här terminsprogrammet hittar du tips och inspiration till 10 scoutmöten. Eftersom det ibland kan vara klurigt att börja terminen med ett blankt papper finns det här terminsprogrammet. Använd det som inspiration, fyll på med fler möten eller ta bort de som inte passar för er. Tanken är ni ska kunna använda den utsträckning, stor eller liten, som passar er bäst.

Det är scouternas behov och vilja som ska styra verksamheten samtidigt som det är viktigt att programmet strävar mot de mål för verksamheten som finns och genomförs med hjälp av scoutmetoden. Ju äldre scouterna blir desto större ansvar för planering och genomförande ska de få och i äventyrarna är samspelet i planeringen mellan ledare och scouter extra tydligt. Detta kan tyckas som en motsättning, särskilt som det här "färdiga" terminsprogrammet skapats helt utan inblandning av just era scouter. Några sätt att kringgå detta kan vara att helt enkelt ta upp och prata om problemet med era scouter eller lämna utrymme för dem att granska det och komma med förslag på ändringar. Var också öppna och framställ programmet som förslag istället för beslut. Terminens andra möte är ägnat åt planering. Genom att temat för terminen och frågeställningen för patrullernas diskussioner är satt kommer resultatet troligen se ut ungefär som programmet nedan. Börja gärna mötet efter med att förklara hur ni jämkat ihop de olika patrullernas förslag med varandra och med målen för scoutprogrammet. Ta hjälp från ledarkollegor eller aktivitetsbanken om ni vill byta ut och ändra delar av det här terminsprogrammet för att bättre passa det era scouter kommit fram till. Mer om programplanering finns att läsa i ledarboken "Ledaren – gör dig redo" i fokusavsnittet programplanering på sidan 120ff. (Ledarboken finns som blädderex på www.scout.se/program och att köpa från den 20 januari 2010 på www.scout.se/shop)

Nyheter 2010

Du som använt de färdiga terminsprogrammen tidigare kommer att märka skillnad mot tidigare. Vi använder stöd och begrepp som tagits fram i det nya gemensamma programmet och aktiviteterna nedan har vävts samman till en helhet genom att vi får följa avdelningen Vikingarna. Vinter/våren 2010 lanseras Scouternas gemensamma program. Det är resultatet av ett samarbete mellan scoutförbunden för att ta fram ett tydligt och konkret programstöd som bygger på utmaningar och behov bland dagens barn och unga. Mer information finner du på www.scout.se/program.

Programmet är helheten av vad vi gör i Scouterna, varför vi gör det (våra mål & syften) och hur vi gör det (Scoutmetoden, vår pedagogik). Det gemensamma programmet sätter fokus på vikten av att göra medvetna val när vi planerar och genomför våra aktiviteter. Ett stöd för detta är målspåren. Det är mål för scouten i respektive åldersgrupp som stegras längs ett spår som till exempel aktiv i gruppen eller problemlösning utifrån scouternas ålder. I mötesförslagen nedan beskrivs dessa under rubriken syfte. Scouterna pedagogik, hur vi gör något, bygger på scoutmetoden som består av Scoutlag och scoutlöfte, patrullsystem, lära genom att göra, symboler och ceremonier, friluftsliv, lokalt och globalt samhällsengagemang och stödande och lyssnande ledarskap

Mer inspiration tips om scoutmetoden och målspåren hittar du i den nya boken Ledaren – gör dig redo som säljs via www.scout.se/shop från 20 januari 2010 och i aktivitetsbanken.

Anpassa ert program

Våra förutsättningar för att bedriva verksamhet ser olika ut på olika håll. Vi har försökt skapa ett program för 10scoutmöten som passar alla, förbered, anpassa och justera så att programmet passar er och era scouter. Alla aktiviteter är tänkta att utföras patrullvis, men med lite justeringar kan de

genomförs oavsett hur många ni är. Var gärna utomhus, om väder och ljus tillåter så kan alla aktiviteter genomföras utomhus!

Mer tips och idéer på aktiviteter och möten finner du lätt på www.aktivitetsbanken.se

Lycka till med terminen!

Äventyraravdelningen Vikingarna

Eftersom scoutprogrammet uppstår i mötet mellan scouter och ledare och formas av deras viljor, behov och förutsättningar är det svårt att presentera ett standardprogram som passar alla. Tanken är istället att det här programmet ska ge inspiration, tips och idéer till er att skapa en bra verksamhet. För att ändå kunna presentera ett fullständigt program är det skapat med den fiktiva Äventyraravdelningen Vikingarna i åtanke. Varje möte inleds med en beskrivning av vad scouterna och ledarna gjorde i den avdelningen. Därefter kommer en beskrivning av respektive aktivitet. Anledningen till detta är att vi velat illustrera hur en termin kan vara upplagd. Låt er inspireras av terminsprogrammet. Använd samma upplägg om det passar er, eller gör helt eget. Fler aktivitetstips hittar ni också i den nya Aktivitetsbanken på www.aktivitetsbanken.se. Där kan ni också hjälpa andra genom att tipsa om era bästa aktiviteter.

Avdelningen vikingarna har tre ledare; Amanda Emelie och Carl. De är "fadderledare" åt var sin patrull i avdelningen. Det innebär att de har lite extra mycket kontakt med en av patrullerna och så långt det går är den som håller diskussioner och instruerar den patrullen när det sker patrullvis. Det är dock två av scouterna i patrullen som är valda till patrulledare för patrullen och scoutledaren ingår inte i patrullen.

Scoutmötet

Varje scoutmöte är uppbyggt efter samma mall. Det börjar med en samling och en inledningsceremoni, innehåller både lugnare och mer aktiva delar innan det avslutas med en lugnare stund för att samla ihop kvällens intryck och reflektera. Den här formen skapar trygghet och ger utrymme för både lek och allvar och är särskilt viktig för de barn och ungdomar som lever med koncentrationssvårigheter i sina liv. Mer om hur ett scoutmöte bör vara upplagt finner du i ledarboken på sidorna 120-121.

Inledning (ca 15 min)

Avdelningen Vikingarna har sedan lång tid tillbaka alltid haft samma ceremoniplats. Det är en liten skogsglänta just bakom scoutstugan. Med åren har platsen byggts ut och bredvid det stora flyttblocket finns nu en liten lägerbålsplats. Där börjar varje möte. Mötet börjar med att alla tänder sitt ljus i patrullernas ceremoniljusstakar och kort berättar hur de mår eller vad som händer i deras liv. Ceremoniljusstakarna tillverkade patrullerna förra terminen. I en bit trä borrhade alla var sitt hål lagom stort för ett julgransljus och skrev sitt namn bredvid. En patrull hittade en gammal rotknöl i skogen medan en annan köpte ett gammalt prydnadsvikingaskepp i trä på en loppmarknad. Syftet är dels att ta närvaro, de personer vars ljus inte blir tända efter rundan är inte närvarande. Det blir också ett tydligt sätt att visa att när inte alla är närvarande så lyser inte patrullen lika starkt. "Mårundan" (när alla får berätta hur de mår och vad de tänker på) är ett bra sätt att förebygga missförstånd. Om någon verkar lite frånvarande under mötet kanske det beror på ett stort prov i skolan och om någon är extra sprallig kanske det beror på att något kul hänt. Allt sådant är bra att få reda på i förväg samtidigt som alla blir sedda och får en möjlighet att berätta lite om sig själv.

Efter "mårundan" går ledarna igenom vad som ska hända under kvällen, ljusen släcks och programmet fortsätter.

Avslutning

Kärleksbombning (ca 5 min)

Varje scoutmöte med Vikingarna avslutas med en övning i att ge varandra positiv feedback. Övningen går ut på att scouterna delas in två och två (inom patrullerna) av ledarna och under en liten stund får ösa positiv feedback och beröm över den andre personen för vad han eller hon gjort under mötet. Sedan

byter de och den andra får nu istället ge beröm till den första. I början av terminen kommer detta vara svårt. För att underlätta de första gångerna får scouterna i början av mötet reda på vem de ska ge beröm till i slutet så att de under kvällens program kan vara lite extra vaksamma. När scouterna blivit mer vana att se varandras insatser och styrkor och att uttrycka dem till varandra får de istället veta vem de ska kärleksbomba i slutet. På så vis tränas gruppen i att både se varandras insatser och att ge varandra beröm. Dessutom är det underbart att få gå hem med en känsla av att man gjort något bra och viktigt för gruppen.

Högläsning (ca 10-15 min)

Efter kärleksbombningen samlas hela avdelningen Vikingarna i en ring på golvet. I mitten har de patrulljusstakarna som tänds igen. En av ledarna läser ett stycke ur klassikerutgåvan av Robinson Crusoe. Syftet med det är att knyta an till temat för termin och för att ge scouterna en möjlighet att varva ner samtidigt som de får koppla bort verkligheten en stund och drömma sig bort. Vissa scoutgrupper älskar att ligga i en hög på golvet och lyssna till när någon läser, medan det inte alls passar andra grupper. Känn efter vad som funkar hos er!

Avslutningsceremoni (ca 10 min)

Efter högläsningen samlas avdelningen ihop till en sittande ring kring patrulljusstakarna. För att summera känslan av dagen får alla fundera på hur det känns efter kvällens möte. Vikingarna använder sig av reflektionsmetoden "3+ delta", det vill säga: alla får fundera ut tre bra saker och en sak som kan förbättras. Efter att alla fått någon minut på sig att fundera får några personer berätta för de andra om sina tre plus och sitt delta. Amanda, Carl och Emelie är nog med att fråga olika personer varje möte så att alla får chansen att säga vad de tycker och ibland kanske de har tid att låta alla berätta.

Sedan berättar någon av ledarna vad som kommer hända nästa gång och om det är något särskilt scouterna ska tänka på (t.ex. klä sig på ett speciellt sätt eller ta med sig något). Avslutningsvis släcker scouterna sina ljus i patrulljusstakarna.

Innan första mötet

De tre ledarna för Äventyraravdelningen Vikingarna samlas för att grovplanera vårterminen i mellandagarna. Först prickar de in alla datum i kalendrarna och reder ut när det är sport- och påsklov samt att det finns tillräckligt många ledare vid varje tillfälle. De tre ledarna har varit ledare tillsammans en termin förut, i höstas, och då fokuserade de mest på att allt skulle fungera och att lära känna scouterna och varandra i ledarteamet. Nu känner de sig redo att höja ribban lite. De läser i "Ledaren – gör dig redo", den nya scoutledarboken, på sid 126 och känner sig inspirerade till att planera utifrån ett tema.

Carl såg i julas filmen "Into the wild" och föreslår att temat kanske kunde vara "Cast Away". Vad behöver vi för att överleva? Vad behöver vi om vi skulle hamna på en öde ö? De andra hänger på och tillsammans spinner de vidare och konstaterar att det finns många både praktiska saker, som t.ex. att elda, och mjuka saker, som att vi behöver uppskattning och kärlek, som kan rymmas i temat. De får hejda sig för att inte planera hela terminen själva – äventyrarscouterna själva måste ju få vara med och säga sitt!

Ledargänget bestämmer sig för att skicka en inbjudan till ett extra långt första möte då de tänkte visa filmen och prata om den lite efteråt. Efter det planerar de in ett kombinerat patrullmöte och terminsplaneringsmöte.

Vikingarnas vårtermin

Möte 1	Långmöte - film
Möte 2	Terminsplanering
Möte 3	Mysmöte med ordentlig presentation av oss själva. Det här skulle jag ta med mig till en öde ö
Möte 4	Varde eld
Möte 5	Patrullmöte
Möte 6	Jamboreemöte: Det annorlunda lägret
Möte 7	Spårning med kompass och karta alternativt navigation
Möte 8	Patrullmöte
Möte 9	Jamboreemöte: Jakten på Världsscoutjamboreen
Möte 10	Tak över huvudet
Hajk	Cast Away

Scoutmöte 1 – Ut i det okända

Scoutmötet är uppstarten för terminen med temat "Into the wild" och ägnas till stor del åt att se en film och diskutera innehållet. Eftersom filmen är ganska lång kortas inledning och avslutning ner så att programmet inte ska dra ut på tiden för mycket.

Syfte

Ger en inledning till terminen som kommer fokusera mycket på vad vi människor behöver för att överleva samt om att klara sig i en utsatt situation. Detta möte är kopplat till målspåret **Självinsikt och självkänsla, ta hand om sin kropp och relationer.**

Genomförande

Inledning (5 min)

Precis som förra terminen samlas Vikingarna i gläntan med lägerbålsplatsen bakom scoutstugan. Eftersom kvällens möte är extra långt samlas de redan strax före klockan 18. I inbjudan till mötet föreslog ledarna att scouterna skulle ta med en kompis och därför är de några fler än i höstas. För att de nya inte ska känna sig utanför använder de inte patrulljusstakarna och tänder istället en lykta.

Namnlek (10 min)

Eftersom några scouter inte varit med tidigare lekar vikingarna en kort namnlek.

Film (Into the wild: 150 min, Cast Away 140 min)

Efter namnleken går patrullerna in i scoutstugan där ledarna förberett filmen och poppat popcorn. Alla har med sig sin favoritkudde precis som det stod i inbjudan så rummet blir riktigt mysigt.

Diskussion efter filmen (30 min)

Efter filmen delar avdelningen upp sig patrullvis och diskuterar några frågor som ledarna förberett tillsammans med sin fadderledare. De konstaterar att nog faktiskt alla vikingar varit ganska berörda efter filmen och att diskussionerna gått väldigt bra. Patrullerna antecknar sina svar för att kunna använda dem vid terminsplaneringen.

Avslutning och reflektion (10 min)

Eftersom klockan redan är mycket avslutas mötet med bara 3+delta-reflektionen och att ledarna berättar vad som händer nästa gång. Lyktan som varit tänd hela kvällen släcks innan scouterna går hem.

Scoutmetod

Scoutmötet ger en introduktion till både terminens övergripande symboliska ramverk och patrullens eller avdelningens symboler och ceremonier. Diskussionerna efter filmen genomförs i patrullen eftersom detta är den naturliga gruppen att diskutera i.

Aktiviteter

Namnlek "Hannes Hirsgryn"

Material: Inget

Alla deltagarna står i en ring. Någon börjar med att säga sitt namn och något man tycker om som börjar på samma bokstav som sitt namn till exempel "Jag heter Gustav och jag tycker om glass" eller "Jag heter Sara och tycker om att springa". Samtidigt som man säger vad man tycker om ska man försöka gestalta det: Gustav försöker se ut som en glass medan Sara springer på stället.

Film

Material: Film och filmvisningsutrustning, popcorn och medhavda favoritkuddar

Tips:

Filmen Into the wild är en relativt lugn men vacker film med flera underliggande meningar och budskap. För vissa grupper lämpar sig en ytligare och mer actionfylld film bättre. Ett alternativ då är till exempel "Cast Away". Det är en modern Robinson Crusoe berättelse med Tom Hanks i huvudrollen. Cast Away har ett högre tempo men kopplingarna till terminens innehåll blir inte lika tydliga. Att vi människor behöver mat och vatten framgår naturligtvis med att det även är nödvändigt med gemenskap, sociala relationer och kärlek är något mer långsökt. Fundera igenom vilken film som kan passa er grupp bäst.

Eftersom en lång filmvisning i ett mörkt rum på kvällen lätt kan göra oss sömniga kan det vara ett bra tips för att behålla allas uppmärksamhet att pausa mitt i för att sträcka på benen, gå på toaletten och fylla på popcorn skålen.

Diskussion

Material: anteckningsmaterial

Scouterna får diskutera frågorna nedan utifrån filmen de just sett.

Frågor:

- Vad hände i filmen? Varför?
- Hur reagerade huvudpersonen i situationen?
- Vad behöver vi människor för att överleva och hur löste huvudpersonen de behoven?
- Vilka personer mötte huvudpersonen i filmen? Hur var deras möten och hur utvecklade de huvudpersonen?

Scoutmöte 2 – Terminsplanering

Huvuddragen i terminsplaneringen har ledarna förberett men det är viktigt att scouterna får vara med och föreslå program och aktiviteter. Det skapar en känsla av att de ”äger” programmet vilket ger ökat engagemang och högre närvaro.

Syfte

Under terminsplaneringen är det viktigt att lära sig lyssna på varandra, låta alla komma till tals och kompromissa i patrullen. Genom detta arbetar man mot målsåret **Aktiv i gruppen**. När scouterna hittar på aktiviteter samt ritar, beskriver och presenterar vad de kommer fram till tränas de i **Fantasi och kreativt uttryck**.

Genomförande

Inledning (15 min)

I gläntan bakom scoutstugan inleds kvällen med ceremoni med ljusständning och mårunda och genomgång av vad som kommer hända under kvällen. Några av de nya kompisarna från förra gången är med denna vecka också. Ledarna berättar att de nya under kvällen kommer få möjlighet att borra hål så att även de har ljus i sina respektive patrullers stakar. De som vill får berätta lite om filmen förra veckan och om de funderat på något särskilt sedan sist.

Scoutmetoden (20 min)

För att scouterna ska få lite ”scouttänk” med sig när de planerar terminen börjar ledarna med en kort pusselövning om scoutmetoden – sättet som vi gör saker på i scouterna. Efter aktiviteten berättar ledarna lite kort om varje del i scoutmetoden. Läs mer om scoutmetoden i ”Ledaren – gör dig redo”.

Programplanering (30 min)

Patrullerna får ett tomt schema med alla scoutmötesdatum samt ett par stora blädderblocksark och kriter. De behöver även anteckningarna från förra veckans filmdiskussioner om vad vi människor behöver för att överleva. Patrullerna får spåna fritt utifrån terminens tema och filmdiskussionerna för att komma fram till bra aktiviteter att göra under terminen och sedan rita och förklara dem på blädderblocksarken. Under planeringen går Emelie runt till patrullerna med en bormaskin så att de nya scouterna får borra ett ljushål i patrullens ljusstake.

Redovisning (20 min)

Patrullerna får en i taget visa och förklara för de andra vad de kommit fram till. Om det behövs för ledarna anteckningar så att de kommer ihåg allt patrullerna säger och samlar sedan in blädderblocken. Ledarna berättar att de kommer försöka jämk ihop allas förslag till nästa möte.

Högläsning, avslutning och reflektion (30 min)

Mötet avslutas med ett stycke ur Robinsson Crusoe, Vikingarnas avslutningsceremoni och att en av ledarna berättar om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

Samarbetet i patrullen övas genom både scoutmetodspusslet och terminsplaneringen. Dessutom får scouterna en mer ”teoretisk” genomgång av alla scoutmetodens delar och får sedan omsätta det i praktiken – Learning by doing alltså!

Aktiviteter

Scoutmetodspussel

Material: Bilder på scoutmetodens delar och beskrivningar av scoutmetoden för äventyrarna (se bilaga 1).

Patrullvis ska scouterna försöka para ihop beskrivningar av scoutmetodens sju delar för äventyrarscout med namnen på metoddelarna. Patrullerna får även fundera ut en ”typisk” aktivitet som använder sig av varje metoddel.

Programplanering

Material: Blädderblock, kriter, papper med datum för terminens scoutträffar.

Scoutmöte 3 – Vad jag skulle ta med mig till en öde ö!

Flera av patrullerna kom fram till att det är viktigt med sociala relationer och vänskap för att vi ska må bra. Eftersom det är precis i början av terminen tyckte ledargänget det var en bra idé att redan på möte tre ha en aktivitet så att patrullerna lär känna varandra lite närmre och djupare. Trots att många varit med i scouterna tidigare och känner varandra väl finns det alltid sidor som man inte känner till.

Syfte

Genom att både berätta för sina kamrater om vad som är betydelsefullt för en själv och få lyssna till andras berättelser över scouterna på målsåret **relationer**. Att lyssna till någon annans berättelse kräver färdigheter som ryms i målsåret **aktiv i gruppen**.

Genomförande

Inledning (15 min)

Efter sedvanlig inledningsceremoni i gläntan tar Amanda, Carl och Emelie fram sina saker och berättar något om vad de betyder för dem och hur det påverkat dem som personer. Kanske säger de även något om sina känslor eller tankar om livet.

Lek (15 min)

Medan de fortfarande är ute leker sen avdelningen Kramtappen och självklart ger sig Emelie och de andra ledarna hän i leken också! Efteråt samlas vikingarna i ringar i sina patruller tillsammans med en ledare och pratar lite om hur det kändes att få kramar.

Vad jag skulle ta med mig till en öde ö (60 min)

Inför mötet ombads alla scouter ta med något som betyder väldigt mycket för dem eller som de absolut skulle vilja ha med sig till en öde ö. Det blev en salig blandning av saker som scouterna i avdelningen Vikingarna tog med sig. Någon hade en MP3-spelare med sin favoritlåt, en annan ett ritblock, ytterligare någon sin fiol och till och med en guldhamster fick följa med. Även ledarna tog med sig sina favoritsaker. I patrullyorna fick scouterna sedan berätta vad de valt att ta med och berätta varför den saken är så viktig för dem. På vägen till scouterna köpte Carl med sig lite fika som patrullerna festar på under kvällen.

Högläsning, avslutning och reflektion (30 min)

Mötet avslutades med ett stycke ur Robinson Crusoe, Vikingarnas avslutningsceremoni och att en av ledarna berättade om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

Kvällens aktivitet handlar mycket om att lyssna och se varandra och sätta sig in i andra människors tankar. Aktiviteten genomförs patrullvis och kräver ett lyssnande ledarskap från scouternas sida.

Aktiviteter

Lek: Kramtappen

Varför: Uppemot hälften av alla barn i Sverige blir aldrig kramade eller får uppleva annan fysisk närhet i hemmet. I den här varianten av leken 'istappen' får scouterna lära sig att ta i varandra och att det kan kännas ganska bra att komma nära.

Genomförande: Någon eller några i gruppen utses till jagare. Man bestämmer sedan ett område som de andra inte får gå utanför. För jagarna gäller det att nudda vid de andra deltagarna. När någon blir nuddad blir den en förstenad staty och måste stå still. Andra deltagare kan frigöra statyer genom att ge de en kram så att de får röra sig igen. Sätt er i en pratring efter leken och diskutera lite kring kramar.

- Hur kändes det att få kramar?
- Kan det vara skönt att få en kram om man är ledsen?
- Får killar krama varandra, får tjejer krama varandra? Är det någon skillnad?

Tips: Jagarna kan med fördel vara en ledare, eller bytas ut efterhand så att alla får kramar.

Tävlingsvarianter (skicka in fler jagare eller minska banan efterhand om det behövs):

- Tävla patrullvis, man kan bara krama sina egna patrullmedlemmar, om alla i patrullen blir förstenade åker de ut. Sista patrull kvar vinner.
- Tävla patrullvis, man kan bara krama de som inte är i sin egen patrull, för varje befriande kram får patrullen ett poäng.

Scoutmöte 4 – Varde eld

Att värme och ljus är viktigt för oss människor konstaterade alla patruller. Eld är också viktigt för att kunna laga mat över om man är ute i vildmarken. Amanda och de andra ledarna tycker det är bra att få öva på att elda och att tävla men Carl påpekade under planeringen att det också är viktigt att alla får visa sina starka sidor.

Syfte

Målsåtet **Känsla för naturen** innehåller mål kring att det är viktigt att kunna känna sig trygg i naturen. Ett sätt kan vara att ha en eld att värma sig vid och som lyser upp den mörka skogen. Genom att flera olika färdigheter krävs för Spreld-aktivitetens olika moment kan de flesta hitta något de är bra på och som hjälper patrullen. Det gör att scouternas tränas i målsåtet **Självinsikt och självkänsla**.

Genomförande

Inledning (15 min)

Efter Vikingarnas inledningsceremoni berättade Emelie att de ska vara ute och elda det här mötet till scouternas stora jubel.

Spreld (45 min)

För att kombinera eldningsträning, tävling och att alla ska få chansen att visa vad de är bra på blev kvällens första aktivitet "Spreld". Det kräver visserligen lite förberedelser från ledarteamet men de tyckte Carl och de andra att det var värt.

Varm choklad och marshmallows (20 min)

När alla patrullerna fått bra fyr i sina brasor lagade de varm choklad och grillade marshmallows samtidigt som de hjälptes åt att plocka undan alla eldningsgrejor.

Högläsning, avslutning och reflektion (40 min)

Mötet avslutades utomhus den här gången. Alla scouter hade tagit med sig liggunderlag så att de kunde sitta i lägerbålsringen trots att det var kallt ute. Medan scouterna fikade på varm choklad och grillade marshmallows läste Carl ur Robinson Crusoe. Sedan avslutade de i sin glänta med Vikingarnas avslutningsceremoni och med att Amanda berättade om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

Eldningen ger förutsättningar för att kunna vistas i och använda naturen som en arena för utmaningar. Därigenom kan sägas att friluftsliv används i den här aktiviteten. Eftersom scouterna får pröva sig fram för att kunna göra upp eld och reflektera över varför de inte lyckas och vad de behöver för att lyckas används learning by doing på ett tydligt sätt i den här aktiviteten.

Aktiviteter

Spreld

Material: Knivar, yxor, tändstickor, tidningspapper, spänknivar, "stearinbomber", riktigt vått ved, fuktig ved, torr ved, tändare, kartor över närområdet, kompass

Genomförande: Målet är att patrullvis göra upp en eld och förbereda den för att laga varm choklad. Varje patrull får i början tilldelat sig ett riktigt vått vedträ och två tändstickor i en ask. Naturligtvis blir det mycket svårt att göra en eld av detta. För att bättra på sina möjligheter kan de få fler och fler och bättre och bättre både bränsle och verktyg genom att:

- svara rätt på frågor eller lösa problem,

- använda karta och kompass för att hitta gömda saker,
- springa en bra bit eller till ett otillgängligt ställe för att hämta saker eller
- helt enkelt bytesshandla med de andra patrullerna.

Ledarna har i förväg gjort olika ”paket” innehållande eldningsprylar. I ett kanske det ligger en kniv och fler tändstickor, i ett annat torr ved, i ett tredje en yxa och tidningspapper och så vidare. Vissa paket är gömda ute i skogen och markerade på kartor som patrullerna får inledningsvis. Andra ligger helt synliga men en bra bit bort så att det tar scouterna ett tag att hämta dem. Vissa paket har ledarna och delar ut till dem som svarar rätt på en fråga eller löser ett chiffer eller klurigt problem. Det kan vara lämpligt att ge patrullerna en lista på alla paket och hur de kan få tag på dem i början så att de kan vara lite taktiska och avväga om paketets innehåll är värt insatsen samt att dela upp arbetet mellan sig i patrullen. Avgör om alla paket ska finnas i en uppsättning till varje patrull eller om det bara ska finnas ett av varje.

Förslag på paket:

- Startpaket: riktigt våt ved och två tändstickor i en ask.
- Yxa och fuktig ved
- Späntkniv och fem tändstickor
- Torr vedklabbe
- Tidningspapper och kniv
- Stearinbomb (rullat tidningspapper indränkt i stearin)
- En hel ask tändstickor
- Fuktig ved och tändare

Frågorna kan finnas i olika svårighetsnivåer beroende på hur bra eldningspaketet är. Om ni har svårt att komma på bra frågor, bläddra gärna i Scoutuppslagsboken eller inspireras av Dagens nyheterers nutidskryss (finns tillgängligt på www.dn.se/nyheter/nutidstest/). Problemen kan vara allt ifrån knepiga leksaker (t.ex. att trä av ringen från en pinne) eller att hitta rätt nyckel på en stor nyckelknippa till ett lås till att lösa matteproblem av typen:

För att numrera sidorna i en bok använde man 201 siffror, hur många sidor har boken?(Rätt svar: 103)

Säkerhet: Eld, knivar, yxor m.m. är farliga särskilt när man är lite stressad. Repetera gärna hur man använder de olika verktygen på ett säkert sätt innan aktiviteten samt vad man ska tänka på när man eldar.

Tips: Aktivitetens längd och svårighetsgrad kan varieras genom paketens användbarhet och frågornas/problemens svårighet och avståndens storlek. Om det går för långsamt kan patrullerna få gratissaker under tiden. Aktiviteten förutsätter att patrullerna fått elda tidigare.

Varm choklad och marshmallows

Material: Oboj alternativt kakao och socker, mjölk eller vatten, marshmallows. Grytor att hänga över elden, surrgarn och slanor att göra trefötter av.

Scoutmöte 5 och 8 – Patrullmöte

Under terminen har ledargänget i avdelningen Vikingarna planerat in två rena patrullmöten. Tanken är att patrullerna själva ska få planera, genomföra och utvärdera sitt program dessa träffar. För att hjälpa patrulledarna på traven har Carl, Amanda och Emelie träffat patrulledarna en extra gång någon vecka innan det första mötet. De pratade tillsammans igenom scoutmetoden igen och gick igenom målspåret – för trots att det är patrullmöte så ska programmet sikta mot målen och scoutmetoden användas. Patrulledarna kom tillsammans fram till att de ville behålla terminens tema även under patrullmötena.

Syfte

Genom att patrullerna själva ansvarar för hela programmet tränas målspåret **aktiv i gruppen** och **ledarskap**. Beroende på vad patrullerna sedan väljer att göra tillkommer andra målspar.

Genomförande

Inledning (15 min)

För att markera att det var patrullerna som hade egna möten inleddes kvällen med Vikingarnas vanliga ceremoni men patrullerna genomförde den var och en för sig tillsammans med sin fadderledare.

Patrullvis program (75 min)

Alla patruller i Vikingarna hade själva träffats en extra kväll en vecka innan första patrullmötet för att planera vad de skulle göra. Amanda som jobbade nära scoutstugan hjälpte patrullerna att läsa upp och fanns med för att bistå med hjälp och tips under planeringsmötet. Någon patrull hade lite svårt att komma igång med spånandet så Amanda gav lite exempel på lämpliga aktiviteter:

- Arbeta med något av ”Äventyren” – äventyrarscouternas märken (finns tillgängliga via www.scout.se/program från början av februari 2010)
- Planera och genomföra en patrullhjak
- Göra en basar för att samla in pengar till att åka på världsscoutjamboreen
- Laga middag tillsammans eller baka något och fika
- Åka till badhuset för att lära sig livrädda (tillsammans med en ledare)
- Planera och genomföra ett framträdande till föräldramötet, en gudstjänst eller terminsavslutningen.

Högläsning, avslutning och reflektion (30 min)

Mötet avslutades gemensamt på vanligt sätt med ett stycke ur Robinson Crusoe, Vikingarnas avslutningsceremoni och att en av ledarna berättade om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

Patrullmötet använder särskilt metoddelen patrullsystemet. Beroende på vad patrullerna väljer att göra kan fokus på andra delar i scoutmetoden också tillkomma.

Scoutmöte 6 – Jamboreemöte: Det annorlunda lägret

Det här mötet handlar om att möta andra kulturer, såväl på hemmaplan som ute i världen. På Världsscoutjamboreen som är i Sverige 2011 kommer personer från upp till 160 länder att samlas i Rinkaby i Skåne.

Syfte

Scoutmötet syftar till att scouterna ska lära sig om skillnader och likheter mellan olika kulturer och länder och tränar därmed på **Förståelse för omvärlden**. Genom att se sina egna fördomar om oss själva och andra arbetar vi mot delar av **Självinsikt och självkänsla**.

Genomförande

Inledning (15 min)

Efter inledningsceremonin i gläntan berättar Amanda att det nästa sommar kommer vara världsscoutläger i Sverige med 30 000 deltagare från hela världen och att scouterna i avdelningen Vikingarna har möjlighet att åka. Kvällens möte passar inte riktigt in i terminens tema men att åka på ett så stort läger kan också handla om att klara sig i nya situationer

Det annorlunda folket (15 min)

När alla scouter kommit in delade de upp sig i patrullerna och ledarna läste en text om "Det annorlunda folket" med stor inlevelse för patrullerna. Efteråt diskuterade frågor om kulturkrockar.

Mej mä! (Jag också) (15 min)

Sedan återsamlades Vikingarna för en lek. Alla hjälptes åt att ställa stolar i en ring och när leken startade blev det mycket skratt.

Kollage (45 min)

Patrullerna delade sedan upp sig igen och fick med sig gamla tidningar, lim, pennor, kriter samt två större papper. Patrullerna fick tänka sig in i hur det skulle vara att vara på läger tillsammans med personer från andra länder. Vad skulle vara annorlunda från ett läger med bara scouter från Sverige? Scouterna fick på ett av papperna göra ett kollage om hur de tror att det skulle vara på ett internationellt läger, på det andra pappret fick de försöka förklara scouting i Sverige för en scout från ett annat land – tänk på att inte använda ord då ni kanske inte talar samma språk.

När alla var klara fick de visa upp sina kollage för varandra och fundera på: Vad har patrullerna gjort lika och vad har de gjort olika? Vilka tankar har patrullerna om ett internationellt läger?

Högläsning, avslutning och reflektion (30 min)

Mötet avslutades med ett stycke ur Robinson Crusoe, Vikingarnas avslutningsceremoni och att en av ledarna berättade om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

I alla övningar där man pratar om likheter och skillnader, kultur osv. är det viktigt med ett lyssnande och stödjande ledarskap så att scouterna känner sig trygga att uttrycka sig. Genom att ledarna föregår med gott exempel ser scouterna hur det går till. Genom att lära sig om skillnader mellan olika folk och kulturer läggs grunden till ett aktivt Lokalt och globalt samhällsengagemang.

Aktiviteter

Det annorlunda folket

Material: Texten "Det annorlunda folket" (finns i bilaga 2)

Frågor du kan diskutera med scouterna efteråt:

- Kände ni igen folket och landet, vad var det ni kände igen?
- Vilka högtider var det som afrikanen hade upplevt?
- Tyckte ni att den unga afrikanen hade fått en bra bild över folket?
- Vad tyckte ni stämde och varför?
- Vad tyckte ni var felaktigt och varför tror ni att han hade uppfattat det så?
- Tror ni att ni kan missförstå andra människors kultur på liknande sätt?

Lek: Mej mä

Material: Stolar

Aktiviteten handlar om hur enkelt det kan vara att hitta saker som man har gemensamt. Alla är vi väldigt olika men samtidigt har vi saker vi delar. Scouterna får reflektera över sin egen unika roll och samband med andra.

Sätt er på stolar i en ring. Be deltagarna att tänka ut något som är unikt för dem. Något de tror att bara de kan, vet, har gjort eller ska göra, t.ex. varit tre gånger i Turkiet. En person börjar berätta sitt unika: "jag har varit i Turkiet tre gånger!" Om någon, eller några, också har varit det, hoppar de personerna upp och säger "Mej mä!" Sedan sätter de sig igen och den första personen får nu försöka hitta på något nytt som är unikt. När ingen delar det unika går turen vidare till nästa person i ringen. Det första varvet slutar med att alla har sagt något om sig själva som är unikt. Be nu deltagarna att tänka ut något de tror att de delar med alla i gruppen, ta bort en stol och be den som börjar stå i mitten. När den som börjar berättar t.ex. "jag går på scouterna" hoppar alla som håller med upp och säger "mej mä!" och byter plats. Den som står i mitten ska försöka ta en stol. En ny person hamnar i mitten. När alla har sagt något som alla i gruppen delar eller när leken känns klar bryter ni och pratar om:

- Vad var lättast, att hitta något unikt eller något du delar med andra?
- Vad tycker du bäst om annars: att vara unik eller att dela saker med andra?
- De saker ni tänkte ut som var unika – delar ni dem med andra?
- De saker som ni delar – delar alla dem?

Kollage

Material: Gamla tidningar och magasin, lim, pennor, kritor samt två större papper till varje patrull.

Scoutmöte 7 – Spårning med karta och kompass eller Navigation

Att kunna hitta rätt är både en förutsättning för att inte komma vilse eller för att hitta rätt igen om man skulle kommit bort. Några av patrullerna i avdelningen Vikingarna ville lära sig mer om spårning när de planerade terminen. Eftersom Vikingarna är en seglande scoutavdelning tyckte ledarna det kunde vara bra att passa på att öva navigation – hitta rätt måste man ju även kunna göra på havet!

Syfte

Precis som med eldning är förmågan att kunna hitta rätt viktig för att man ska kännas sig trygg i naturen. Både navigation och spårning kräver också problemlösning – är det där verkligen rätt elledning? Skulle det kunna vara någonting annat? Var är vi någonstans och hur kan vi vara säkra på att vi är där vi tror? Scoutmöte 7 fokuserar alltså på känsla **för naturen** och **problemlösning**.

Genomförande

Inledning (15 min)

Scoutmötet började som vanligt med ceremoni och mårunda i gläntan bakom scoutstugan.

Lek: Finlandsfärja och scoutjolle (15 min)

För att anpassa leken till kvällens navigationsövningar gjorde Emelie om pepparkakskull till Finlandsfärja och scoutjolle. Som alltid när Vikingarna leker kull börjar ledarna som jägare och villebråd.

Kart- eller sjökortstecken (15 min)

När alla scouter kommit in och samlats i scoutstugan går Amanda igenom ett antal olika sjökortstecken som patrullerna sedan får försöka hitta i riktiga sjökort.

Att hitta rätt (45 min)

I patrullerna går ledarna igenom hur man tar ut en kurs på sjökortet med hjälp av en transportör. Sedan får scouterna ta ut färdvägen mellan två hamnar som ledarna pekar ut på sjökortet. Eftersom navigationsansvaret alltid roterar när Vikingarna seglar ser ledarna till att alla får prova på och scouterna får hjälpa varandra.

Högläsning, avslutning och reflektion (30 min)

Mötet avslutades med ett stycke ur Robinson Crusoe, Vikingarnas avslutningsceremoni och att en av ledarna berättade om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

Aktiviteterna är utformade så att scouterna först får en kort introduktion och sedan får öva själva praktiskt på vad de lärt sig. Learning by doing är den metod som används mest under navigations- eller spårningsövningen.

Aktiviteter

Lek: Finlandsfärja och scoutjolle

Material: Inget

Genomförande: Leken är en variant av leken pepparkakskull. Scouterna delar in sig i par som ställer sig armkrok i en cirkel. Ett par tas ut och delas. De är då jägare och villebråd. Villebrådet skall springa ifrån

jägaren och ställa sig bredvid någon i ringen. Den villebrådet ställer sig bredvid släpper då den som står på andra sidan och denna blir då villebråd och skall springa ifrån jägaren. Om jägaren fångar villebrådet byter de roller. Det speciella är att jägaren är en finlandsfärja och villebrådet en scoutjolle. Jägaren måste försöka se ut och låta som en finlandsfärja (till exempel göra sig stor, visa armarna som en stor stäv framför sig och tuta dovt). Den som är scoutjolle får istället se och låta som en liten båt (till exempel hålla armarna till segel ovanför huvudet och låta som en vinande vind).

Tips: Leken kan lätt anpassas för ett program med spårning med karta och kompass. Låt exempelvis jägaren vara skogsmaskin och villebrådet ett träd.

Kart- eller sjökortstecken

Material: Sjökort alt. kartor

Förslag på symboler att gå igenom:

- Djupkurvor
- Bränningar
- SB och BB prickar
- Kardinalmärken
- Fyrar
- Undervattenssten
- Farleder
- Kablar

Tips: För avdelningar som inte seglar eller som hellre vill gå igenom karta och kompass kan karttecken gås igenom istället. Förslag på karttecken:

- Hus
- Brant
- Stig
- Flyttblock
- Typ av skog
- Sjö
- Våtmark
- Elledning

Att hitta rätt

Material: Sjökort, transportörer alt. kartor och kompasser. Förberett facit för kurserna/ riktningarna som leder rätt mellan hamnarna/ lägerplatserna på sjökortet/kartan

Scoutmöte 9 – Jamboreemöte: Jakten på Världsscoutjamboreen

Detta är det andra scoutmötet som kommer från världsscoutjamboreen och därför inte riktigt passar in i terminens tema

Syfte

Patrulledaren har en viktig roll i att leda sin patrull under jakten och de andra får chans att träna sitt **ledarskap** på de olika kontrollerna. Alla i patrullen måste hjälpas åt och bidra för att uppgifterna ska lösas på ett bra sätt och alltså strävar aktiviteten även mot målsåret **Aktiv i gruppen**. Vissa av kontrollerna kräver även att scouterna utvecklar sin förmåga till **Problemlösning**.

Genomförande

Inledning (15 min)

Efter samlingen i gläntan berättar Carl att det ikväll blir en spårning med tema kring världsscoutlägret.

Jakten på Världsscoutjamboreen (75 min)

Under spårningen fick patrullerna öva på att orientera med karta och kompass mellan massa olika kontroller. På vissa kontroller träffade de ledarna medan andra var obemannade. Sista kontrollen är inne i hallen på scoutstugan. Dit har ledarna lagt fram tre laptops så att scouterna kan surfa in och läsa mer om lägret på www.worldscoutjamboree.se, kolla lite på jamboreens twitterflöde: twitter.com/jamboree2011 och lägga till sig som fan av jamboreens facebookside.

Högläsning, avslutning och reflektion (30 min)

Mötet avslutades med ett stycke ur Robinson Crusoe, Vikingarnas avslutningsceremoni och att en av ledarna berättade om vad som ska hända nästa gång.

Scoutmetod

I jakten på Världsscoutjamboreen fokuseras det på patrullsystemet. Hur man i en mindre grupp måste samarbeta för att tillsammans lösa en uppgift och nå målet. I samarbete inom patrullen ligger också det lyssnande och stödjande ledarskapet.

Aktiviteter

Jakten på världsscoutjamboreen

Material: Utskrivna kontrollappar (gärna i plastfickor så att de är vattensäkra), karta, kompass, ev. GPS

Kontroll 3: Kartong- eller träbitar

Kontroll 6: Åtta stycken 10 liters hinkar, två fyllda med vatten. Frystejp, penna.

Genomförande:

Jakten på Världsscoutjamboreen är en skattjakt som går från kontroll till kontroll. Genom att patrullen klarar en kontroll får de information om var de kan hitta nästa. Aktiviteten är tänkt att genomföras patrullvis utomhus. Beroende på scouternas kunskaper kan ni själva välja hur ni vill ange nästa kontroll. Antingen genom kartbitar där kontrollen markeras, GPS koordinater eller kompassriktning. Är scouterna väldigt osäkra i orientering kan snitslar användas. Här presenteras sex olika kontroller, ni får gärna lägga till fler om det behövs. Även om kontrollerna här är numrerade kan de användas i vilken ordning som helst.

Start/kontroll 1 (bemannad kontroll)

Det kan komma scouter från 160 olika länder till Världsscoutjamboreen, för i så många länder finns det scouter. Räkna upp fem länder från följande världsdelar:

- Afrika
- Asien
- Amerika (Nordamerika och Sydamerika)
- Europa

I följande länder finns inga scoutförbund: Kina, Kuba, Laos, Nordkorea, Burma, Andorra

Kontroll 2 (obemannad kontroll)

Vid kontroll 2 hittar patrullen följande text: *Ni har nu kommit till Världsscoutjamboreen och hittat er Subcamp, vilket är den del av lägret där ni bor. Lägret kommer att bestå av 24 olika subcamps som kommer att heta olika saker så att det ska vara lättare att hitta. I varje Subcamp bor cirka 1000 scouter från världen alla hörn. Alla pratar inte samma språk och kanske får du användning av de här hälsningsfraserna. Läs och hälsa på varandra i patrullen.*

Tillsammans med den här texten kommer det också att finna ett papper med hälsningsfraserna:

"Hej, vill du spela fotboll med oss" = "Hola, ¿quieres jugar fútbol con nosotros?" (Spanska)

"Jag heter Lisa" = "Mimi ni Lisa"

"Ursäkta, är det här kön till glassen?" = "Promiňte, je tohle fronta na zmrzlinu?" (Tjeckiska)

"I vilken subcamp bor du?" = "What is the name of your Subcamp?" (Engelska)

"Varifrån går bussen till stranden?" = "D'où part le bus pour la plage?" (Franska)

Kontroll 3 (Bemannad kontroll)

Ledaren presenterar kontrollen så här: *Patrullen är ute på Camp in Camp. Detta är en övernattnings på ett mindre läger tillsammans med patruller från olika länder i din Subcamp. Det är speciellt spännande att uppleva "ett helt vanligt svenskt läger" tillsammans med nya vänner som inte alla tycker det är så vanligt. Ledaren i patrullen från Brasilien har gått ut i ett träsk och vet inte hur de ska komma tillbaka. Det är nog bäst att ni hjälper till!*

Ledaren har i förväg markerat ut två ställen med 7-10 meters mellanrum, som symboliserar var träsket börjar och var den nödställda ledaren ska stå. Ledaren som bemannar kontrollen spelar den brasilianske ledaren i nöd. Scouterna får en A4-stor bit kartong eller trä färre än de är personer i patrullen. Så länge en scout har någon kroppsdel på kartongbiten så "flyter" den så att man kan gå på den. Om man inte längre har någon kroppsdel på kartongbiten sjunker den och kan inte användas mer. Nu ska hela patrullen försöka ta sig fram till den nödställda ledaren och ta med sig honom/henne tillbaka till fast mark.

Kontroll 4 (Obemannad kontroll)

Jamboreen kommer att ha en officiell lagersång som kommer att spelas på alla stora samlingar, där 30 000 scouter samlas och sjunger den tillsammans. Komponera en vers till lagersången innan ni går vidare till nästa kontroll.

Kontroll 5 (Obemannad kontroll)

På Jamboreen finns alla världsreligioner representerade. Har ni koll på vilken symbol som hör till vilken världsreligion? (finns i bilaga 3 eller på sidan 46 i Liivet och Sånt)

Kontroll 6 (Bemannad)

På lägret kommer det att finnas olika modulaktiviteter. En av modulerna, Earth, handlar om hur du kan påverka och lära dig om miljön. Ledaren läser upp följande för scouterna: *"I Sverige använder vi 200 liter vatten per person och dag. 10 liter till dryck och mat, 40 liter till toalettspolning, 40 liter till disk, 30 liter till tvätt av kläder, 70 liter till personlig hygien och 10 liter till städning, biltvätt och annat".*

Patrullen får i uppgift att fördela 20 liter vatten på en vardag.

6 tomma 10 litershinkar är uppmärkta med tejp enligt följande:

- Mat och dryck
- Toalettspolning
- Disk
- Tvätt av kläder
- Personlig hygien
- Städning

Patrullen får 20 liter vatten att fördela på de 6 tomma hinkarna. Hur väljer scouterna att fördela vattnet? Vad är viktigast och vad är minst viktigt? Skulle det vara svårt att leva på så lite vatten varje dag? Har scouterna tänkt på hur mycket mindre vatten man använder på hajk eller läger i jämförelse hur mycket man använder hemma? Använder vi onödigt mycket vatten eller behöver vi allt? Hur kan man göra i sin vardag för att minska på vattenförbrukningen?

Mål

När patrullerna gått i mål samlas de för avslutning. Prata om världsscoutjamboreen, information finns på www.worldscoutjamboree.se eller gör som avdelningen Vikingarna och låt scouterna själva leta och läsa på nätet om världsscoutlägret. Prata om de olika kontrollerna som scouterna genomförde.

Scoutmöte 10 – Tak över huvudet

Vikingarnas ledare tyckte det var viktigt att scouterna fick göra något aktivt för sina medmänniskor och eftersom terminen handlar om att vara utsatt och hemlös bestämde de sig för att göra en aktivitet kring hemlöshet. Tänk på att den här aktiviteten kan kräva en del förberedelser. Avdelningen Vikingarna hade pratat med Stadsmissionen och tillsammans med dem kommit fram till att scouterna kunde baka bröd och sedan komma och hälsa på. Det är inte säkert att det går att göra hos er. Börja med att fundera på om ni skulle kunna göra en insats tillsammans med till exempel Stadsmissionen, Frälsningsarmén eller någon annan lokal hjälporganisation för hemlösa. Andra bra uppslag för att göra en aktiv (fast något mer indirekt insats) kan vara att samla in kläder och lämna till Myrorna eller Kupan (Röda Korset) eller ordna en loppmarknad och donera pengarna till arbete mot hemlöshet. Vill ni ha fler idéer hur ni kan planera en samhällsinsats – läs fokusavsnittet "En samhällsinsats" i ledarboken på sidan 190.

Syfte

Genom att göra en insats för de hemlösa arbetar scouterna mot målsparat **Aktiv i samhället** men det krävs också **kritiskt tänkande** för att kunna se orsaken till att hemlöshet finns i ett av världens rikaste länder och vad vi kan göra åt det.

Genomförande

Inledning

Vikingarna samlades utanför tågstation och inledde med en kort ceremoni. De gjorde mårundan och ett upprop men lämnade ljusen hemma i scoutlokalen. Därefter åkte de in till staden för att besöka Stadsmissionen.

Besök hos Stadsmissionen

Patrullerna hade haft egna möten hemma hos varandra dagarna innan kvällens scoutmöte och bakat en stor omgång bröd. Brödet skulle Stadsmissionens soppkök få samtidigt som scouterna besökte dem. Efter besöket gick Vikingarna till en närbelägen park och diskuterade igenom vad de sett och upplevt under kvällen innan de tog tåget hem igen.

Avslutning

Medan de väntade på att föräldrarna skulle hämta scouterna vid tåget reflekterade de över kvällen med 3+delta och hann även med att kärleksbomba varandra. Sedan kramades de och gick hem till sitt.

Scoutmetod

Mötet handlar om att lära sig om hemlösas situation genom ett lokalt samhällsengagemang.

Hajk – Cast Away

Hajken som Carl, Emelie och Amanda planerat till slutet av terminen är lite av en summering av terminen och en "Explorer Belt light"-hajk.

Syfte

Under hajken övas många olika färdigheter. Under första delen ligger fokus på Aktiv i gruppen eftersom alla måste hjälpas åt, samarbeta och kompromissa för att nå målet. I situationer som dessa utmanas även relationerna i patrullen. Hela hajken

Genomförande

Alla patruller har fått olika inbjudningar till hajken. Innan hajkens början ska de ha planerat och inhandlat mat för sin patrull för hela helgen. Varje patrull samlas på ett eget ställe och träffar där en av ledarna. Ledaren ger dem den gemensamma utrustningen (vindskydd/tält, grytor, yxor m.m.) samt ett kuvert med ett överflöd av kartor i, ett instruktionsbrev, ett nödbrev som de bara får öppna i nödfall samt en liten uppgiftsbok. Alla patrullerna samlas i olika utkanter av ett större naturområde i vilket de ska vistas hela helgen. I instruktionerna står det att de imorgon klockan 16 ska samlas vid ett visst ställe (platsen kan anges i X och Y-koordinater eller ett namn). Där kommer alla patruller sammanstråla. Fram tills dess ska de klara sig på egen hand, välja en nattplats själva, slå läger, laga mat och ta hand om varandra. Dessutom ska de lösa uppgifterna i häftet. När de slagit läger på kvällen ska de ringa till en av ledarna och berätta var de är.

På kvällen åker ledarna ut till var och en av patrullerna och hälsar på deras nattplatser och kollar läget. Carl, Amanda och Emelie har dessutom med sig kakor till patrullerna och några extra filter om det är någon som har för tunn sovsäck med sig. När alla är tilltittade åker ledarna tillbaka till den andra nattens lägerplats där de bor under hajken.

När patrullerna droppar in en efter den andra den andra dagen har ledarna förberett varma fotbad. Killarna går till Carl i en glänta i närheten där de får sina fotbad och en rakning (trots att det är ganska få som har något annat än lite fjun) medan tjejerna går till Emelie och Amanda och förutom fotbadet får en ansiktsinpackning. Ledarna passar på att prata lite kill- och tjejsnack med scouterna: om hur hajken varit, om det varit någon skillnad mellan vilka som gjorde vad och varför och kanske även lite om några småromanser som börjat dyka upp bland scouterna. De flesta tyckte det var skönt att bara få vara med de andra tjejerna eller killarna ett litet tag.

Sedan är det dags för att slå upp vindskydden och laga mat i patrullerna. Efter maten har ledarna förberett ett ljusspår som scouterna får gå fram till ett lägerbål.

Scoutmetod

Friluftslivet är den metoddel som tillsammans med patrullsystemet bär upp hajken. Naturen används som en arena för att utsätta patrullen för provningar som den tillsammans måste övervinna men för att lyckas måste även scouterna använda sig av ett lyssnande och stödjande ledarskap.

Aktiviteter

Hajkinledning

Material: En påse eller ett kuvert innehållande:

- Fler kartor än vad scouterna behöver (för att det ska bli lite svårare att orientera sig)
- Ett instruktionsbrev
- Ett nödbrev med telefonnummer till ledarna, säkerhetsinformation och en påse bilar.
- En uppgiftsbok. Anpassa uppgifterna efter patrullernas nivå och intressen. Exempel på uppgifter kan vara:
 - För loggbok varannan timme om var ni är, vad ni sett och hur ni vandrat
 - Fota eller rita av och skriv lite om speciella saker ni ser längs vägen (runsten, flyttblock, ett övergivet hus...)
 - Förbered ett uppträdande till lägerbålet
 - Samla in allt skräp ni ser längs er vandringssväg
 - Testa att bära varandras packningar en timme och diskutera hur det kändes, varför olika packningar väger olika mycket, vad ni packat, hur mycket ni packat och hur ni packat
 - Dela upp patrullen i två delar och förbered en liten överraskning för den andra halvan till kvällen (berätta en saga, förbered en lek...)
 - Låtsas att ni är i ett främmande land och fantisera ihop (och skriv ner) hur landskapet skulle sett ut på en liknande vandring där, vilka djur ni skulle sett och vilka strapatser ni skulle träffat på.

Målgång/ tjej- och killsnack

Material: Baljor, fotsalt, rakhyvlar och lödder, ansiktinpackning, fika

Ljusspår

Material: Ljus i glasburkar, lyktor, marschaller

Genomförande: Hitta en bra sträcka som är lagom lång. Lägg ut ledljus och lägg eventuellt ut saker ni vill att scouterna ska titta på längs vägen. Lys upp det ni vill att scouterna ska se med lyktor, marschaller eller värmeljus. Låt scouterna sedan gå en och en längs spåret. Berätta gärna innan spåret vad som kommer att hända och att scouterna kan passa på att fundera och reflektera lite. Berätta att man ska gå tyst och inte gå ikapp den som är framför. Se till att ha vatten i närheten ifall ni måste släcka.

Lägerbål

Material: Ved, eldningsmaterial, vatten i hinkar.

Genomför ett lägerbål där ni sjunger sånger och där patrullerna får framföra det som de förberett under sina vandringar. Avsluta lägerbålet gärna lite lugnare. I samband med lägerbålet passar det bra att använda avdelningens ceremoni – inled med att alla får tända sitt ljus i patrulljusstaken. När ni avslutat lägerbålet kan ni lämna öppet för att sitta kvar och tänka så länge man vill medan elden falnar. När scouten väljer att gå släcker han eller hon ljuset i patrulljusstaken och vandrar hemåt för att krypa ner och sova. Eventuellt kan ledarna förbereda något lättare kvällsfika att äta innan sovsäcken väntar.

Bilaga 1 – Scoutmetodspussel

Learning by doing

Äventyrarscouterna lär sig genom att testa sina egna idéer i verkligheten. Närvarande vuxna underlättar för scouterna, så att de kan klara av mer än de själva trodde. Scouterna reflekterar över vad de lärt sig och drar slutsatser som handlar om annat än just det de utfört. Upplevelser och lärdomar dokumenteras i de former scouterna väljer (t.ex. blogg, film, dikter).

Lyssnande och stödjande ledarskap

En vuxen ledare för äventyrarna växlar mellan att våga vara frånvarande och att vara en del av gruppen. Ledaren är en förebild som utmanar scouterna till att göra sådant de inte trodde att de kunde. Ledaren bekräftar scouterna och stöttar dem till att stå på egna ben. Patrulledaren har en stor del av ledaransvaret i t.ex. planering och gruppdynamik.

Symboler och ceremonier

Det symboliska ramverket fokuserar på gruppen och på verkliga förebilder. Ramverket har flera dimensioner och kan användas för filosofiska och existentiella tankar. Scouterna bestämmer vilka ramverk som används, med ledarna som stöd. Patrullen skapar egna symboler för att definiera sig själva, t.ex. patrull-t-shirtar, pins eller maskotar. Ceremonier används ofta för att inleda existentiella samtal och reflektion.

Patrullsystemet

Patrullen planerar en stor del av terminens möten, men med stöd från den vuxne ledaren. Alla patrullmedlemmar har en tydlig roll som patrullen själva utser. Scouterna har rollen under längre tid (minst ett år i taget). Patrullen kan ha två patrulledare i ett delat ledarskap. Ibland samlas scouter som har samma roll till rollmöten för att utvecklas ytterligare och kanske planera något för övriga scouter.

Friluftsliv

Äventyrarna testar olika varianter av friluftsliv eller sätt att vistas utomhus (t.ex. vandra, rida, segla, paddla, dressin, cykla, klättra, åka skidor eller skridskor). Friluftslivet blir en arena för äventyr, egna ställningstaganden, och frågeställningar om livet. Äventyrarna använder friluftslivet för att skapa utmaningar för patrullen, och är ofta ute utan vuxna ledare. Scouterna planerar hajker och annat friluftsliv självständigt.

Lokalt och globalt samhällsengagemang

Att agera står i fokus för äventyrarnas engagemang. Handlingarna har ofta abstrakt resultat, t.ex. opinionsbildning. Äventyrarna engagerar sig genom personligt ställningstagande (t.ex. vad gäller livsstil). Ledarna inspirerar scouterna till ställningstaganden och hjälper dem att hitta intresseområden. Äventyrarscouterna bygger relationer med personer i och utanför Sverige, och reser kanske iväg.

Scoutlag och scoutlöfte

Scoutlagen utgör grunden för gruppkontrakt i patrullen. Scoutlagen kopplas till egna, större ställningstaganden med grund i scoutlagen. Äventyrarscouterna får möjlighet att avlägga scoutlöftet efter att ha diskuterat vad det betyder. Både samtalet och löftesavläggningen sker i en trygg miljö.

Scoutmethoden

Bilaga 2 – Det annorlunda folket

Det var en spännande morgon. Vi var alla på väg till årtiondets händelse - Det Stora Läget! Vi hade alla samlats i gryningen för att åka på det exotiska äventyret. Vi checkade in och hoppade på planet. I början gick allting bra, och även om vi var trötta efter att ha stigit upp tidigt var vi förväntansfulla. Plötsligt gick någonting fel och piloten meddelade att vi var tvungna att nödlända. Innan vi hunnit tänka nästa tanke slog planet i marken. Nödländningen var perfekt och det enda som inte höll var planets landningsställ. Vi steg skakade ur planet och åkte ner till marken på den uppblåsbara landgång som fällts ut. Väl på fast mark undrade vi var vi hamnat? Ett stort område med tält och flaggor låg bara en bit bort. Det såg konstigt nog ut som ett scoutläger?! När vi kom närmre visade det sig att det faktiskt var ett scoutläger! Vi försökte prata med någon men vi förstod inte varandras språk. Efter en del förvirring kommer en scout springande, en scout som talar svenska! Det var en scout som varit volontär i landet i ett år. Hon hjälper till att förklara landet vi har hamnat i:

”Det var ett härligt år i ett exotiskt land som var väldigt annorlunda mot vad jag var van vid. Folket var ett vänligt men enkelt folk, de dyrkar djuren och vädret. Jag kom dit under en årstid som de kallade vår, det var ganska kallt. Kallt och mörkt var det men folket sa att det var början på solperioden.

Ganska snart efter att jag kom dit firade de den första djuriska högtiden, firandet av en vanlig gul fågel. De pyntade husen inomhus med bilder på fågeln och på grenar som de tog in i husen satte de fågelns fjädrar. Några dagar innan den stora högtiden klädde barnen ut sig med stora hucklen på huvudena och i stora färgglada kläder. De målade kinderna röda och näsan satte de prickar på. Sen tog de en kvast i ena handen och en kaffepanna i den andra och gick runt i byarna, från hus till hus. När högtidsdagarna väl kom åts det ägg i olika former från den firade fågeln. Man åt även en speciell typ av fisk som luktar illa. I vissa delar av landet tände folket eldar och smällde av raketer, det gjorde de för att försöka skrämja bort någon slags ond gud.

Efter våren kom det som de kallade sommar, då solen stod som högst på himlen. Så speciellt varmt var det inte men däremot var det ljust nästan hela dygnet. Då klädde de en stång med blad och blommor som de sedan reste mot skyn. Runt stången dansade de sen danser och sjöng sitt hemlands vemodiga sånger.

Jag hade aldrig sett något liknande, vuxna människor som sprang runt ett träd! Men de verkade ha roligt. Jag minns speciellt hur de härmade grodornas rörelser och ljud. Efter dansen åt de återigen sin speciella fisk, den här gången med sur grädde och många små potatisar till. Mot slutet av deras solperiod, alltså det som de kallade sommar, när kvällarna blev mörkare firade de två högtider till vattendjurens ära. Den ena högtiden firades mest i den norra delen av landet genom att äta en typ av fisk som var ruttens tillsammans med ett tunt röd. Den andra högtiden firades mer i de södra delarna. Folket använde sig då av konstiga hattar och haklappar och åt ett krabbliknande rött skaldjur. När solperioden var slut kom deras regnperiod. Det blev kallt och mörkt även för det här folket.

Jag förstår inte hur de klarar av kylan och den svarta natten som varar långt in på dagen. Men folket gick upp som vanligt för att gå till sina arbeten. Jag tror att många av dem aldrig såg ljuset under dagen, kanske var det därför alla var så bleka.

Det allra hemskaste som hände mig under året jag var borta, hände när nätterna var som längst. Mitt i den mörkaste tiden firar folket en ljushögtid till minne av ett helgon. En natt öppnades min dörr och en lång rad med kvinnor i fotsida klänningar kom in. Den första kvinnan hade ljus uppe på huvudet. De andra hade lampor av eld i sina händer. Allihop sjöng, lika långsamt som de gick, om hästar och bjöd på katter.

Jag fick vara med och se när de firade den stora grisfesten. Många tillagade en stor bit av grisen, några tillagade nästan hela grisen. Sen åt de grisen tillsammans med sin traditionella fisk. Efter att de ätit så kom deras gud. – Ja, fast det sa de ju aldrig att det var. Det förstod jag alldeles själv. I landet var det nämligen inte ofta någon talade om sin gud.

Guden likande en gammal medicinman. Han hade en mask framför ansiktet och hade på sig stora röda kläder och mycket hår i ansiktet. Han hade med sig gåvor inslagna i papper till folket som blev glada och lyckliga. Folket sa att han brukade komma till dem en gång om året. Det var ett mycket underligt och exotiskt folk jag besökte.”

Bilaga 3 – Religiösa symboler

Kristendom (kors)

Hinduism

Judendom (Davidstjärna)

Islam (månskära)

Buddhism (hjul)